

De Overijsselse Vecht van bron tot monding

De ruim 160 kilometer lange Vecht begint in een rijk bronnengebied aan de voet van de Baumbergen in het Münsterland. Het is een geologisch interessant gebied waar ook de Ems, IJssel, Dinkel en Berkel hun oorsprong vinden. Verder stroomafwaarts passeert de Vecht vele oude stadjes met een rijke historie.

In deze drie-daagse excursie zal een reis worden gemaakt waarin we fragmenten uit een lange geschiedenis te zien zullen krijgen. Die geschiedenis begint al 100 miljoen jaar geleden en voert ons in stappen langs de ijstijden, de prehistorie naar de vroege middeleeuwen om vervolgens in steeds meer detail in het recente verleden te eindigen. In deze historie vormt de Vecht het meanderende, verbindende lint.

De rivier was vanaf Nordhorn bevaarbaar en vormde gedurende meer dan twee eeuwen een belangrijke transportader. De zandsteen die in de omgeving van Bad Bentheim werd gewonnen is op kleine vaartuigen eerst naar Zwolle vervoerd en vandaar over grote delen van West Europa. De zandsteen is als bouwsteen gebruikt voor vele kerken en andere belangrijke gebouwen, zoals het paleis op de dam in Amsterdam.

Het dal van de Vecht is ook een veel gebruikte route geweest voor diverse legers in verschillende oorlogen. Ook hiervan zullen we enkele sporen zien.

Het geloof heeft een belangrijke rol gespeeld in de cultuurhistorische ontwikkeling van het gebied. Naast prachtige oude kerkjes en kloosters, zullen we ook kennismaken met de Moderne Devotie die in de omgeving van Zwolle door Geert Grote en later in de 15^e eeuw door Thomas á Kempis tot een belangrijke geloofsbeweging is gegroeid.

Naast de vele oude stadjes passeren we ook enkele mooie natuurgebieden. Deze reis is door zijn veelzijdigheid interessant voor velen.

We reizen met een mooie, touringcar met max. 24 zitplaatsen en overnachten twee maal in een goed hotel in de buurt van Bad Bentheim.

Programma van dag tot dag

Dag 1

Vertrek per luxe touringcar om 8.30 uur uit Den Haag (NS Den Haag Centraal) richting de Baumbergen, het bronnengebied waar onder meer de Vecht ontspringt. We zullen daar een van de bronnen bezoeken maar ook de geologische redenen achterhalen waarom in dit gebied zoveel bronnen voorkomen die het begin van zoveel verschillende rivieren zijn.

De Overijsselse Vecht van bron tot monding

In Havixbeck wordt het zandsteenmuseum bezocht. Er zijn vele verschillende zandstenen te zien die in deze regio voorkomen.

In Schöppingen bezoeken we de schitterende St Brixiuskerk waar een middeleeuws drieluik is te bewonderen dat in een wondermooie staat verkeert.

De eerste grote watermolen die door Vechtwater wordt aangedreven is iets ten noorden van Schöppingen te vinden. We vervolgen onze route via Burg Steinfurt waar een imposante, halfronde burcht is te bewonderen. De burcht en zijn bewoners hebben een belangrijke rol gespeeld in de geschiedenis van dit deel van Duitsland.

We overnachten in een goed 4*-hotel aan de oostkant van Bad Bentheim.

Dag 2

Bij Rheine wordt op een hele speciale manier zout gewonnen: de saline Gottesgabe.

Nadat een grote kalkgroeve is bezocht gaat de reis richting Bad Bentheim. Het imposante kasteel van Bad Bentheim is op de bekende zandsteen gebouwd. In het landschap is duidelijk de rug waar te nemen die door deze resistente steen wordt gevormd. We zullen een groeve bezoeken waar de zandsteen op kleine schaal nog wordt gewonnen, uitsluitend voor restauratiedoeleinden. In een klein openluchtmuseum is een aantal interessante verschijnselen van de zandsteen te bekijken.

Via Nordhorn, waar de zandsteen in vroeger dagen werd verscheept, zien we het grote klooster van Frenswegen. We verlaten een klein beetje het Vechtdal om bij Uelsen eerst een aantal prachtige neolithische grafheuvels te bewonderen en daarna een paar interessante verschijnselen in de stenen van de kerk te bekijken.

Ten noorden van Uelsen zullen we kennismaken met een ander type bron dan die van de Vecht. De bron bevindt zich in de stuwwal die in de voorlaatste ijstijd is ontstaan. In een zandgroeve zullen we een kijkje nemen in de stuwwal zelf.

Tweede overnachting in hetzelfde 4*-hotel nabij Bad Bentheim.

De Overijsselse Vecht van bron tot monding

Dag 3

In Emlichheim wordt – evenals in Schoonebeek – olie gewonnen. Die aardolie bevindt zich in de poriën van de Bentheimer zandsteen die hier in de diepere ondergrond ligt. We zullen vele ja-knikkers actief zien pompen. Vervolgens verlaten we Duitsland en bezoeken het sluizencomplex de Haandrikman bij Gramsbergen. Niet ver van Gramsbergen heeft de voor de geschiedenis van Noord Nederland belangrijke slag bij Ane in 1227 plaatsgevonden. In het streekmuseum in Gramsbergen zien we een schilderij waarop de bisschop Otto III van Utrecht strijdend ten ondergaat tegen de Drentse boeren.

Via Hardenberg passeren we een aantal landgoederen in de omgeving van Ommen. Bij Dalftsen ligt het imposante kasteel Rechteren.

Gedurende de rit zullen ook enige aspecten van de Vechtstroom worden bekeken: dode meanderbochten, stuwen en vistrappen en enkele duinen die in de ijstijden en in het stroomdal van de Vecht zijn ontstaan.

Een van die duinen ligt ten noorden van Zwolle. Daar is ook het graf van Thomas á Kempis te zien. Het natuurgebied de Langhorster Ommelanden ligt tussen duin en de monding van de Vecht. En hiermee is tevens een einde gekomen aan deze excursie.

De thuisreis eindigt bij het Centraal station van Den Haag.